

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ב

שם השיעור How Sefer Tehillim interprets Sefer Breishit

שם המרצה (כתובת דוא"ל) - Menachem Leibtag

A. Does Sefer Breishit have a theme (or themes)? / Short Discussion

e.g. – The existence of a Creator, or the purpose of Creation

THAT we are chosen, or WHO is chosen/unchosen

Why WE are chosen, or WHY we are chosen

B. Tehillim 19 & its two halves

Verse 2: ... וּמַעֲשֵׂה יְדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ ...

Verse 9: פְּקוּדֵי הַיְשָׁרִים מְשַׁמְחֵי-לֵב מְצֹנֹת יְהוָה בְּרַחֵם מְאִירַת עֵינָיִם.

[.] לָהּ הָאֲרֶז וּמְלוֹאָהּ תִּבְּל וַיִּשְׁבֵּי בָהּ -כִּי-הוּא עַל-נַמִּים וְסֻדָּה 24 Tehillim

C. "tzedek u'mishpat" ["the ways of God/ "derech Hashem"]

Breishit 18: / When God consults with Avraham before destroying Sedom

יז וַה' אָמַר: הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם, אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה? - וְאַבְרָהָם--הֲיִו יְהִי לְגוֹי גָדוֹל, וְעַצוֹם; וְנִבְרַכּוּ-בּוֹ--כָּל, גּוֹיֵי הָאָרֶץ.

17 And the LORD said: 'Shall I hide from Abraham that which I am doing;--for Abraham is destined to become a **great nation**, and **through him all the nations of the earth shall be blessed!**

יט כִּי יָדַעְתִּיו, לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת-בְּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁמְרוּ דְרֹךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט--לְמַעַן, הִבִּיא...

19 For I **have known him**, to the end that he may command his children and his household after him, **that they may keep the way of the LORD, to do righteousness and justice**; to the end that...

See Tehillim 72

א לְשִׁלְמָה: אֱלֹהִים--מִשְׁפָּטֶיךָ, לְמֶלֶךְ תָּנוּ; וְצִדְקַתְךָ לְבֵן-מֶלֶךְ.

1 [A Psalm] of Solomon. Give the king Thy judgments, O God, and Thy righteousness unto the king's son;

ב יָדִין עַמֶּךָ בְּצִדְקָה; וְעֲנִיֶיךָ בְּמִשְׁפָּט.

2 That he may judge Thy people with righteousness, and Thy poor with justice.

See also Psalms 96 thru 99 / the mizmorim of kabbalat shabbat

Also: Tehillim 89:15 ; 101:1-2; 106:1-2

D. Universalism vs Particularism - Tehillim 67

The first 11 chapters of Breishit,
In contrast to chapters 12->50
[Noting genealogies]

See Tehillim 67 - see image ----->

א לְמַנְצַח בְּנֵינֹת מְזֻמּוֹר שִׁיר

ב בְּאֱלֹהִים יִחְנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פְּנֵינוּ אֲתֵנוּ סֶלָה .

ג לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָכֶךָ בְּכָל-גּוֹיִם יִשׁוּעָתֶךָ .

ד יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם .

ה יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֲמִים כִּי-תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֲמִים בְּאֶרֶץ תִּנְחַם סֶלָה

ו יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם .

ז אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ וַיְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ .

ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל-אֶפְסֵי-אֶרֶץ .

See Tehillim 15, in light of Breishit 17:1

E. "shem Hashem" / God's reputation

Mega-theme of 'calling out' in the Name of Hashem

See Breishit 4:26; 9:26; 10:21; 11:1-4; 11:10 ; 12:8; 13:4; 21:22-33; 26:22-25

Then, see Hallel / Tehillim 113:1-4 ; 115:1 ; 116:11-17 ; 117 ; 118:10-12,26 ; 135:1

Tehilliim 105:

א הוֹדוּ לַה', קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ ; הוֹדִיעוּ בְעַמִּים, עֲלִילוֹתָיו .

1 O give thanks unto the LORD, call upon His name, make known His doings among the peoples.

ב שִׁירוּ-לוֹ, זַמְרוּ-לוֹ ; שִׁיחוּ, בְּכָל-נִפְלְאוֹתָיו .

2 Sing unto Him, sing praises unto Him; speak ye of all His marvellous works.

ג הִתְהַלְלוּ, בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ ; יִשְׂמַח, לֵב מְבַקְשֵׁי ה' .

3 Glory ye in His holy name; let the heart of them rejoice that seek the LORD.

ד דַּרְשׁוּ ה' וְעֵזוֹ ; בְּקִשׁוּ פְנֵינוּ תָמִיד .

4 Seek ye the LORD and His strength; seek His face continually.

ה זְכְרוּ--נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה ; מִפְתֵּיו, וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו .

5 Remember His marvellous works that He hath done, His wonders, and the judgments of His mouth;

ו זָרַע, אַבְרָהָם עַבְדּוֹ : בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו .

6 O ye seed of Abraham His servant, ye children of Jacob, His chosen ones.